

SCI-CONF.COM.UA

**MODERN RESEARCH
IN WORLD SCIENCE**

**PROCEEDINGS OF IX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
NOVEMBER 28-30, 2022**

**LVIV
2022**

MODERN RESEARCH IN WORLD SCIENCE

Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference

Lviv, Ukraine

28-30 November 2022

Lviv, Ukraine

2022

UDC 001.1

The 9th International scientific and practical conference “Modern research in world science” (November 28-30, 2022) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2022. 1977 p.

ISBN 978-966-8219-86-3

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Modern research in world science. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Lviv, Ukraine. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-research-in-world-science-28-30-11-2022-lviv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: lviv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 Authors of the articles

250. *Кеба М. Є.* 1219
РОБОТА СТЕГОН ТА СТОП В ТАНЦІ ТАНГО
251. *Костюк Н.* 1223
ДУХОВНИЙ ТОТАЛІТАРИЗМ В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ
20-50-х рр. ХХ СТ. ЗА СПОГАДАМИ КИТАСТОГО ГРИГОРІЯ
ТРОХИМОВИЧА (1907 - 1984)
252. *Федорова І. Б.* 1231
ДИСТАНЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ КОНЦЕРТМЕЙСТЕРА У
КЛАСІ ХОРОВОГО ДИРИГУВАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО
ЧАСУ
253. *Черніченко К. П.* 1234
АКТУАЛЬНІСТЬ 3D МОДЕЛЮВАННЯ У РОЗВИТКУ
СУЧАСНОГО ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА
254. *Черніченко К. П.* 1238
ПРЕДСТАВЛЕННЯ МИСТЕЦТВА В ФОРМАТІ НОВІТНІХ
ВІРТУАЛЬНИХ 3D ГАЛЕРЕЯХ

HISTORICAL SCIENCES

255. *Власенко А. А.* 1242
ПОЛТАВЦІ В ІСТОРІЇ ПЕРШОГО УКРАЇНСЬКОГО ПОЛКУ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО
256. *Данилюк В. В.* 1248
ВИРОК
257. *Доценко М. І.* 1251
ХАРКІВСЬКИЙ ПЕРІОД ЖИТТЯ ТА ТВОРЧОСТІ З. Є.
СЕРЕБРЯКОВОЇ ЯК ПЕРЕЛАМНА ДОБА В БІОГРАФІЇ
ХУДОЖНИЦІ
258. *Соколова Н. Д., Гулида А. К.* 1254
РОЗВИТОК СПОРТИВНОЇ ГІМНАСТИКИ В
НАДДНІПРЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ В ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.
259. *Соколовська Ю. В., Павлова С. Д.* 1258
БЛАГОДІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ ЯК ІНСТИТУТ
ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА: ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНІ
ШТУДІЇ

CULTUROLOGY

260. *Дьяченко Р. В.* 1263
СОЦІОКУЛЬТУРНІ ФУНКЦІЇ РЕСТОРАННИХ ЗАКЛАДІВ:
ОСНОВНІ ПРИЧИНИ АКТУАЛІЗАЦІЇ
261. *Жебрівська К. А.* 1267
ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ТУРИСТИЧНОГО РИНКУ
ФРАНЦІЇ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ
262. *Савенко О. В.* 1272
СОЦІОКУЛЬТУРНІ МАРКЕРИ ЯК ПІДҐРУНТЯ ФОРМУВАННЯ
БРЕНДУ КРАЇНИ

РОЗВИТОК СПОРТИВНОЇ ГІМНАСТИКИ В НАДДНІПРЯНСЬКІЙ УКРАЇНІ В ХІХ – НА ПОЧАТКУ ХХ СТ.

Соколова Наталія Дмитрівна,
к.і.н., доцент
Гулида Анжеліка Костянтинівна,
студентка
Національний університет
фізичного виховання і спорту України
м. Київ, Україна

Вступ. Гімнастика, як спортивна, так і художня, залишаються одним з найвідоміших та найпопулярніших видів спорту, представлених на Олімпійських іграх. Українські спортсмени з 1952 р. беруть активну участь в цих змаганнях та входять до світової гімнастичної еліти. Варто не забувати, який складний шлях пройшов цей вид спорту в Україні на різних історичних етапах.

Мета роботи полягає у висвітленні процесу зародження і становлення гімнастики на теренах України впродовж ХІХ – початку ХХ ст.

Матеріали та методи. В роботі використано історичний, описовий методи дослідження.

Результати та обговорення. В ХІХ ст. українські землі входили до складу двох імперій: Російської та Австрійської, згодом Австро-Угорської. На підконтрольній Російській імперії Наддніпрянщині в першій половині ХІХ ст. спорт набув елітарного характеру. Найпопулярнішими залишались фехтування, верхова їзда та танці, які носили як практичний, так і розважальний характер. Заняття гімнастикою залишались малопопулярними і зводились до виконання елементарних рухів. Тогочасне суспільство не сприймало спорт як важливу частину виховання здорової та гармонійно розвиненої людини. Так, статuti навчальних закладів імперії не передбачають обов'язкового викладання предметів спортивного спрямування. Лише в 1830 р. в кадетських корпусах, спеціалізованих військових навчальних закладах, запроваджують гімнастику як

обов'язкову дисципліну [1, с. 83-84].

Гімнастика культивувалась на території Наддніпрянщини здебільшого іноземцями. Не існувало і єдиної гімнастичної системи. Завдяки діяльності вихідців з Німеччини, Франції та Швеції, запроваджуються декілька гімнастичних систем: німецька, що зводилась до оволодіння складними рухами, здебільшого на спеціальних снарядах; французька – направлення на оволодіння навичками військово-прикладного характеру; шведська, де перевага надавалась гігієнічному напрямку гімнастики. На західноукраїнських землях із другої половини ХІХ ст. популярності набуває сокольська гімнастика, де основна увага приділялась духовному та тілесному вихованню молоді.

В 1861 р. в Одесі німцями організовано гімнастичний гурток. Подібні товариства розпочинають функціонувати в Києві, Харкові, Чернігові, Катеринославі.

З другої половини ХІХ ст. українська еліта розпочинає боротьбу за запровадження гімнастики як навчальної дисципліни в освітніх закладах Наддніпрянщини. Вони наголошують, що заняття фізичними вправами має носити не розважальний, а фізкультурно-оздоровчий характер. В 1889 р. гімнастику введено як обов'язкову дисципліну в початкових та середніх навчальних установах. В університетах до початку ХХ ст. спорт залишається необов'язковим заняттям, доступним виключно заможним студентам [3, с.19].

Спорт, в тому числі і гімнастика, як постійний елемент в життя українців увійшов лише на початку ХХ ст. В 1895 р. в Києві розпочинає роботу атлетичний гурток під керівництвом Є.Ф. Гарнич-Гарницького. В цей же період з ініціативи чехів в районі Шулявки функціонує гімнастичне відділення «Сокіл», яке популяризувало сокольську систему. В 1901 р. відбулось об'єднання згаданих гуртків в Київське атлетичне і гімнастичне товариство. Товариство об'єднувало 60 постійних членів. Заняття проводились під керівництвом аматорів гімнастики чеха Ф. Котека, швейцарця Ф. Циглера в міському гімнастичному залі «Турнферейн» [2. с. 7]. Розвитком товариства опікувався меценат А. Терещенко, який орендував для спортсменів приміщення

та заповував спортивний інвентар. В 1905 р. на Всеросійському чемпіонаті з гімнастики член товариства Б. Ганзатка здобув перемогу, що дало змогу підвищити авторитет київського товариства. В 1909 р. затверджено нову назву Київське гімнастичне товариство, що нараховувало близько 700 членів. Під час проведення I Всеросійської олімпіади, саме членам товариства доручили провести змагання в Києві. Головою олімпійського комітету обрано київського лікаря А. Анохіна. Членами товариства вперше на території України розроблено правила проведення та суддівства спортивних заходів такого масштабу.

З 1905 р. в Харкові функціонує спортивне товариство «Сокіл», члени якого займались гімнастикою, боротьбою, фехтуванням та важкою атлетикою (штанга). До роботи товариства долучались учні, студенти, чиновники, і навіть, робітники. Харківські гімнасти в 1913 р. успішно взяли участь у гімнастичних змаганнях у Петербурзі.

На початку ХХ ст. активізується спортивне життя в студентському середовищі. Так, з 1909 р. в київському університеті діє «Спортивний гурток студентів Університету св. Володимира», де студенти мали змогу займатись сокольською гімнастикою, боксом, боротьбою, фехтуванням, важкою та легкою атлетикою, лижним спортом, футболом та хокеєм. З 1912 р. подібний гурток виникає і в Харківському університеті, де популяризувались такі види спорту як гімнастика та атлетика.

В 1911 р. гімнастику запроваджено до навчальних планів освітніх закладів. В зв'язку з цим, в 1912 р. В Харківському, Київському навчальних округах та Одесі відкрито двомісячні курси для підготовки викладачів із гімнастики. Гімнастика перетворюється на популярний вид спорту на теренах Російської імперії.

З 1917 р. розвиток спорту набув новий соціальний характер. В радянський період спорт підпорядкували інтересам військово-прикладної підготовки бійців Червоної армії, а гімнастика на певний період оголошена пережитком буржуазної культури.

Висновки. Отже, впродовж другої половини XIX – початку XX ст. відбувається становлення української гімнастики. І якщо до кінця XIX ст. заняття гімнастикою носили аматорський характер, вже з початку XX ст. – це популярний вид спорт, з якого проводяться змагання державного рівня. Спостерігається становлення гімнастики як навчальної дисципліни, поступово запровадженої до навчальних програм освітніх закладів всіх рівнів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Вострокнутов Л. Д. Заповіт віків: здоровий спосіб життя українського народу / Вострокнутов Л. Д. – Х.: Видавництво Національного університету внутрішніх справ, 2004. – 160 с.
2. Ковальчук Н. М. Історія розвитку гімнастики в Україні / Н. М. Ковальчук. – Луцьк, 2011. – 68 с.
3. Соколова Н., Попова О. Спортивне життя в університеті св. Володимира (XIX – поч. XX ст.) / Наталія Соколова, Оксана Попова; Київський національний університет ім. Тараса Шевченка // Часопис української історії. 2016. – Вип. 33. – С.17 – 22.